

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
และประพฤติมิชอบ

เรื่อง “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และ
วิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส
พ.ศ. ....”

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

๐๔	๐๗	สปช.
----	----	------

สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ (สปท) ๓๔๗๒/๒๕๕๙

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เรื่อง “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....”

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	ประธานกรรมการ
๒. พลเรือเอก พะจุนธุ์ ตามประทีป	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายประมนต์ สุธีวงศ์	ที่ปรึกษากรรมการ
๕. นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	โฆษกกรรมการ คนที่หนึ่ง
๖. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	โฆษกกรรมการ คนที่สอง
๗. พันเอก กฤษณะ วโรภาช	กรรมการ
๘. นายกษิต ภิรมย์	กรรมการ
๙. พลเอก จิระ โคมทพงศ์	กรรมการ
๑๐. นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ	กรรมการ
๑๑. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	กรรมการ
๑๒. พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	กรรมการ
๑๓. พันเอก ชนศักดิ์ มิตรภานนท์	กรรมการ
๑๔. นายรัชชัย ไทยเขียว	กรรมการ
๑๕. พลเอก นคร สุขประเสริฐ	กรรมการ
๑๖. นายประภาศ คงเอียด	กรรมการ
๑๗. พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	กรรมการ
๑๘. พลเอก เยาวदनัย ภูเจริญยศ	กรรมการ
๑๙. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	กรรมการ
๒๐. นายอนุสิษฐ์ คุณากร	กรรมการ
๒๑. นายวสันต์ ภัยหลิกี้	เลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้พิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ปานเทพ กล้าณรงค์ราญ

(นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ)

ประธานกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๑

สำเนาถูกต้อง

(นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

เกียรติศักดิ์/ร่าง

สุนันทา/พิมพ์

อารยะหญิง/ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
เรื่อง “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์
ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....”

๑. แผนการปฏิรูป	๑
๒. วิธีการปฏิรูป	๔
๓. ผลการพิจารณาศึกษา	๘
๔. ข้อเสนอแนะ	๑๑
๕. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๑๑
๖. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๑๑
๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑๑

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก (ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์
ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....

ภาคผนวก ข รายนาม

๑) คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
และประพฤติมิชอบ

๒) คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปลูกฝังและป้องกันการทุจริต
และประพฤติมิชอบ

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
เรื่อง “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์
ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....”

๑. แผนการปฏิรูป

เรื่องที่ ๒ แผนการป้องกันการทุจริต

เรื่อง ๒.๓ แผนการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการป้องกันการทุจริต

ปัญหา

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของประเทศซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่ามีส่วนสำคัญที่ทำให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความล่าช้า ชัดแจ้งให้ประเทศยังอยู่ในภาวะด้อยพัฒนา ติดกับดักของประเทศรายได้ปานกลาง (middle income trap) คือ ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในสังคมไทยเป็นปัญหาหนึ่งที่น่ากังวลได้ยาก เนื่องจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นผู้มีบทบาทในสังคมประกอบด้วย กลุ่มข้าราชการประจำและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มนักการเมืองและข้าราชการการเมือง และกลุ่มนักธุรกิจภาคเอกชน โดยเฉพาะการแก้ปัญหาจะยิ่งยากที่สุดหากฝ่ายการเมืองไม่มีเจตจำนง (political will) อย่างชัดเจนในเรื่องนี้ เมื่อความรุนแรงของปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบมีมากจนถึงขีดจำกัดเกินไปกว่าที่ประชาชนโดยรวมจะยอมรับได้ (zero tolerance) จึงนำไปสู่การแก้ไขโดยการรวมพลังของประชาชนใช้อำนาจนอกระบบของกฎหมายตามระบอบประชาธิปไตยในการเข้าแก้ไขปัญหา

การทุจริตและประพฤติมิชอบมีสาเหตุจากหลายประการ อาทิ ความย่อหย่อนในการบังคับใช้กฎหมาย การขาดความตระหนักร่วมของสาธารณะ และการที่กฎหมายเปิดช่องหรือเอื้อให้เกิดการทุจริตได้ง่ายก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่ง และที่สำคัญก็คือการทุจริตจากการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี เงินนอกงบประมาณ หรือแม้แต่เงินกู้ก็ตาม

การทุจริตจากการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายมีทั้งการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการ การเบิกเงินค่าเช่าบ้าน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ หรือการฝักอบรม เป็นต้น แต่การจัดซื้อจัดจ้างจะมีวงเงินที่มีการทุจริตมากที่สุด การทุจริตจากการจัดซื้อจัดจ้างโฆษณาประชาสัมพันธ์ทั้งการจัดกิจกรรมณรงค์ (Event) การโฆษณาผ่านสื่อมวลชน การทำสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อกลางแจ้งล่วนก่อให้เกิดการใช้จ่ายที่ไม่คุ้มค่า และไม่มีประสิทธิภาพเมื่อเปรียบเทียบกับวงเงินงบประมาณที่จ่ายไปกับผลลัพธ์ที่ได้จากการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งมีการใช้การประชาสัมพันธ์กดดัน แทรกแซงเพื่อให้สื่อเอื้อต่อผลประโยชน์ส่วนตน และการที่ข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำทำป้ายคัดเอาต์ (Cut Out) ไขว่ตัวบุคคล ตลอดจนมีการดำเนินการในเชิงที่นักการเมืองมีผลงานด้วยการสนับสนุนชุมชนหรือท้องถิ่น และยังจะมีมากขึ้นในห้วงเวลาที่มีการเลือกตั้งหรือใกล้จะถึงวาระการเลือกตั้งเข้าทำนอง “การหาเสียง” โดยใช้งบประมาณแผ่นดินนั่นเอง

จากงานวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) พบว่า ในปี ๒๕๕๖ ภาพรวมค่าใช้จ่ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ของรัฐ ใช้เงินถึง ๗,๘๘๕ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๗ ในการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ^๑ โดยครึ่งหนึ่งเป็นของรัฐวิสาหกิจ และพบว่าหน่วยงานราชการที่ใช้งบประมาณมากที่สุดในการ

^๑ นายธิปไตย แสลงวงศ์. ๒๕๕๗. “การครอบงำสื่อสาธารณะของภาคการเมือง”.

ประชาสัมพันธ์ ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรีมีค่าโฆษณาอยู่ที่ ๕๐๖ ล้านบาท รองลงมา คือ กระทรวงอุตสาหกรรม ค่าโฆษณาอยู่ที่ ๔๖๘ ล้านบาท ขณะที่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ใช้งบประมาณมากที่สุด ได้แก่ ธนาคารออมสิน องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) และ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามลำดับ

ประเด็น “การซื้อสื่อของภาครัฐ” เป็นอีกหนึ่งปัญหาย่อยของการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐที่พบในรูปแบบของการใช้งบประมาณที่ไม่ระบุแน่ชัดว่านำไปใช้เพื่ออะไร และเพื่อให้เป้าประสงค์ใด เนื่องจากการใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อการประชาสัมพันธ์ไม่มีมาตรฐานหรือราคากลางหรือราคาอ้างอิงที่แน่นอน จึงง่ายต่อการกลบเกลื่อนการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ไม่สมเหตุสมผลและไม่คุ้มค่า ขณะเดียวกันในส่วนของสื่อ ซึ่งถือว่าเป็นกระบอกเสียงให้แก่ประชาชน หากถูกรองรับโดยรัฐจะทำให้การนำเสนอข่าวหรือการรับรู้ข้อมูลของประชาชนเป็นไปด้วยวิธีการที่ไม่ตรงไปตรงมา สูญเสียความเป็นอิสระในการทำหน้าที่เปิดเผยหรือการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งช่องทางของรัฐในการแทรกแซงสื่อมี ๓ ช่องทาง ได้แก่

๑) เป็นเจ้าของสื่อเองโดยตรงอย่างโทรทัศน์และวิทยุ ทำให้การครอบงำสื่อของรัฐเป็นไปค่อนข้างง่าย และสื่อโทรทัศน์สามารถเข้าถึงคนไทยได้มากที่สุด

๒) เป็นผู้ให้สัมปทานสื่อในช่องโทรทัศน์และวิทยุ แต่ปัจจุบันมีการประมูลทีวีดิจิทัล (Digital TV) ส่งผลให้อำนาจดังกล่าวลดน้อยลง

๓) ซื้อสื่อ โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นสื่อที่น่าหวงที่สุดที่จะถูกรองรับโดยรัฐ เพราะเป็นธุรกิจเสรี มีการแข่งขันสูงและอาจถูกซื้อได้มากกว่าสื่ออื่นๆ ประกอบกับรัฐไม่มีธุรกิจนี้เป็นของตัวเองและมีแนวโน้มว่าสื่อหนังสือพิมพ์จะเข้าถึงประชาชนได้เร็วมากขึ้นจากการปรับตัวเพื่อสื่อสารให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและในหลายช่องทาง อาทิ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ หนังสือพิมพ์แจกฟรี เป็นต้น

ในเมื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของภาครัฐเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ภาคประชาชนและภาคเอกชนได้รับรู้ ได้เข้าถึงข้อมูล และการบริการของรัฐได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม อีกทั้ง นำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอแนะ ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ แต่จากเหตุการณ์ที่ผ่านมาพบว่ามี การแทรกแซงสื่อเพื่อควบคุมสื่อมวลชนให้เอื้อประโยชน์ให้กับผู้นำทางการเมือง พรรคการเมือง ผู้นำหน่วยงานภาครัฐ มีการนำงบประมาณแผ่นดินไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน ใช้งบประมาณโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างสิ้นเปลืองและไม่คุ้มค่า จึงเห็นควรให้มีการปรับปรุงเพื่อให้การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ของภาครัฐเป็นไปอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อส่งเสริมและสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องของประชาชนให้เข้าใจในการบริหารงานของรัฐ ข้อเสนอส่วนหนึ่งจากงานวิจัยของทีดีอาร์ไอดังกล่าว ก็คือ การออกกฎหมายควบคุมการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐ จะเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่สามารถลดปัญหาการทุจริตในงบประมาณประชาสัมพันธ์ เพื่อป้องกันการใช้งบประมาณของรัฐหาเสียงส่วนตัว เช่น ห้ามมีรูป ชื่อ เสียง ของนักการเมืองหรือข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐและสโลแกนหรือสัญลักษณ์ของพรรคการเมืองในสื่อประชาสัมพันธ์ที่ใช้เงินของหน่วยงานรัฐ ซึ่งข้อห้ามนี้ไม่รวมพื้นที่ในเว็บไซต์ของรัฐ ส่วนหนังสือข้าราชการสามารถลงลายมือชื่อและชื่อผู้รับผิดชอบได้ รวมทั้งหากมีการใช้พื้นที่การประชาสัมพันธ์ในสื่อควรมีลักษณะไม่มุ่งเน้นหรือสร้างผลประโยชน์ทางการเมืองของรัฐบาลหรือโจมตีฝ่ายตรงข้าม และควรระบุว่าเป็นโฆษณาที่จัดทำขึ้นโดยใช้งบประมาณของรัฐพร้อมระบุชื่อหน่วยงานผู้ลงโฆษณา ขณะเดียวกันรัฐต้องจัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีและเปิดเผยต่อประชาชนผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และหากฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวต้องมีบทลงโทษหรือระงับระยะเวลา โดยมีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายนี้ ขณะที่ในส่วนของสื่อมวลชนเองต้องมีการปรับปรุงการกำกับดูแลภาควิชาชีพ ตามกรอบจรรยาบรรณและตามหลักจริยธรรม ภายใต้กฎหมายที่มีการบังคับใช้

ประเด็นปัญหา

๑) ปัญหาการแทรกแซงสื่อเพื่อควบคุมสื่อมวลชนให้เอื้อประโยชน์ให้กับผู้นำทางการเมือง พรรคการเมือง ผู้นำหน่วยงานภาครัฐ

๑.๑) การฟ้องหมิ่นประมาทถูกใช้เป็นเรื่องหนึ่งที่นักการเมืองและหน่วยงานของรัฐนำมาใช้ในการแทรกแซงเสรีภาพของสื่อมวลชน การฟ้องหมิ่นประมาทนั้นเป็นที่สร้างความเดือดร้อนรำคาญต่อนักข่าวและบรรณาธิการโดยการฟ้องหมิ่นประมาทนั้นผู้ฟ้องร้องสามารถฟ้องที่ไหนก็ได้ในประเทศไทยและสามารถส่งตัวแทนได้ แต่สื่อมวลชนที่ถูกฟ้องต้องให้บรรณาธิการไปรับทราบข้อกล่าวหาและประกันตัวในทุกพื้นที่ที่มีการฟ้องร้อง และหากมีการฟ้องร้องในหลายพื้นที่ก็ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายมากขึ้น นอกจากนี้ สื่อที่ถูกฟ้องต้องมีภาระในการพิสูจน์ว่าประเด็นที่ถูกกล่าวหา (เช่น การทุจริต การประพฤติมิชอบใดๆ) เป็นเรื่องจริง

๑.๒) การที่ใช้อิทธิพลทางธุรกิจหรือการเมืองแทรกแซงการทำงานของสื่อต่าง ๆ ซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบ ได้แก่

๑.๒.๑) การเข้าซื้อหุ้นหรือกิจการของสื่อ เพื่อให้สามารถเปลี่ยนกรรมการและส่งกรรมการเข้ามาปรับกระบวนการทำงาน กดดันให้นักข่าวและทีมบรรณาธิการต้องเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงาน หรือต้องลาออกไปจากสื่อที่ถูักนักการเมืองเข้าควบคุมการบริหาร (Takeover)

๑.๒.๒) การใช้อิทธิพลผ่านเครือข่ายทางธุรกิจหรือหน่วยงานภาครัฐให้ถอนโฆษณาส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของสื่อ นั้น ๆ

๑.๒.๓) การใช้หน่วยงานราชการ เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เข้าตรวจสอบทรัพย์สินของสื่อมวลชน เช่น กรณีผู้บริหาร บริษัท เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เป็นต้น เพื่อสร้างความยุ่งยากและข่มขู่คุกคาม

๑.๒.๔) การใช้อำนาจบริหารกดดันผู้บริหารสถานีโทรทัศน์หรือวิทยุให้ปรับผังรายการ ถอดรายการหรือหาหนทางในการยกเลิกสัญญากับรายการที่วิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายการเมืองหรือหน่วยงานภาครัฐ

๑.๓) การจู่โจม การใช้ระบบอุปถัมภ์ หรือการสร้างกำแพงใจของสื่อมวลชน เพื่อให้มั่นใจว่าสื่อมวลชนนั้น ๆ จะเป็นพรรคพวกหรือให้การสนับสนุน เช่น การให้สิทธิพิเศษในการจัดรายการ การให้สิทธิพิเศษในการได้ข่าวก่อนสื่ออื่น ๆ การอุดหนุนงบประมาณให้จัดกิจกรรมของสื่อมวลชน การให้สัมปทานการว่าจ้างหรือการมอบหมายงาน การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ที่ใช้เงินจากงบประมาณแผ่นดินอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

๒) ปัญหาการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of interests)

เมื่อนักการเมืองหรือผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐ ถือโอกาสในการใช้งบประมาณแผ่นดินไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน เช่น การจัดทำโครงการโฆษณาต่าง ๆ แต่มีการจัดทำป้ายที่มีรูปภาพของนักการเมืองหรือผู้นำหน่วยงานประกอบ เพื่อประกาศว่าเป็นผู้สนับสนุนนโยบายหรือผู้อุดหนุนงบประมาณ เพื่อนำไปสู่ประโยชน์ทางการเมืองในอนาคต

ปัญหาที่เกิดจากการแทรกแซงสื่อโดยระบบทุน ที่มีพฤติกรรมแสวงหาผลประโยชน์ และการทุจริตประพฤติมิชอบที่แทรกซึมอย่างกว้างขวางและทวีความซับซ้อนในวงการสื่อสารมวลชน เป็นปัจจัยที่ขัดขวางกระบวนการทำงานของการสื่อสารมวลชน ความรับผิดชอบของสื่อต่อสังคม และความเป็นกลาง นำความตกต่ำเข้าสู่วงการสื่อสารมวลชนอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน แสดงถึงความเสื่อมโทรมของหลักจริยธรรมจรรยาบรรณของสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ นอกจากนี้ ในยุคที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร มีการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสื่อสังคม (Social Media) การเกิดของวิถุชุมชนและช่องโทรทัศน์ขึ้นมากมาย ทำให้การส่งข่าวและเผยแพร่ข้อมูล ทำได้โดยง่าย ทั้งกลุ่มที่เป็นสื่อมวลชนจริงและสื่อมวลชนแฝงทำให้ยากในการควบคุมและกำกับดูแล สื่อมวลชนไม่สามารถดำรงยืนหยัดเป็นที่พึ่งของประชาชนและสังคมอย่างจริงจัง

๓) ปัญหาจากพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชันจากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งทำให้รัฐต้องสูญเสียและสิ้นเปลืองทรัพยากร

๓.๑) หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานใช้งบประมาณโฆษณาประชาสัมพันธ์ ส่งผลให้สื่อสารมวลชน ทั้งที่เป็นสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุหลายแห่งพึ่งพารายได้จากงบประมาณส่วนนี้ การที่ต้องพึ่งพารายได้จากงบประมาณทำให้สื่อต่าง ๆ มักอยู่ภายใต้อิทธิพลของหน่วยงานของรัฐหรือนักการเมือง ในฐานะที่เป็นผู้ซื้อสื่อ เช่น จากการศึกษาพบว่า การพึ่งพารายได้จากรัฐของสื่อสิ่งพิมพ์ ประมาณร้อยละ ๑๒ ของรายได้จากการขายพื้นที่โฆษณาโดยรวม พบว่า ลักษณะของการโฆษณาของรัฐเน้นนักการเมืองและข้าราชการระดับสูงสื่อกลุ่มนี้อาจจะขาดความเป็นกลาง นอกจากนี้ ที่ผ่านมายังพบว่า การโฆษณาผ่านสื่อมักให้ความสำคัญกับบุคคลากรกลุ่มนี้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือแฝงมาในรูปของการจัดรายการ พฤติกรรมเช่นนี้เคยถูกต่อต้านจากสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทยร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ว่าการใช้จ่ายงบประมาณเช่นนี้ มิได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน และเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความขัดแย้งแห่งผลประโยชน์ ใช้งบประมาณอย่างสิ้นเปลืองไม่คุ้มค่าจึงได้เรียกร้องให้มีการตรากฎหมายควบคุมการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐ

๓.๒) การที่หน่วยงานภาครัฐเริ่มมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการโฆษณาประชาสัมพันธ์มากขึ้นจึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เนื่องจากการวัดผลงานและการติดตามตรวจสอบนั้นทำได้ไม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะค่าใช้จ่ายมักใช้ไปกับค่าออกแบบ ค่าความคิด และค่าออกอากาศในรายการต่าง ๆ ผ่านสื่อของภาคเอกชน เป็นต้นซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ยังไม่มีราคามาตรฐานที่สามารถใช้เป็นตัววัดความเหมาะสมจนมีการกล่าวหา และการให้ข้อมูลว่ามีการเรียกเงินสินบนจากโครงการโฆษณาประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐ

๓.๓) งบประมาณด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ นอกจากจะมีการกำหนดเป็นงบประมาณประชาสัมพันธ์ไว้ต่างหากแล้วยังมีการจัดสรรงบประมาณบางส่วนที่แอบแฝงเป็นส่วนหนึ่งอยู่ในโครงการหรือแผนงานอื่นๆ หรือมีการโอนย้ายงบประมาณในช่วงปลายปีงบประมาณเพื่อการจัดกิจกรรมและผนวกงบประมาณด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ไว้เป็นส่วนหนึ่งด้วย ส่งผลให้ไม่สามารถติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายได้อย่างชัดเจน

๒. วิธีการปฏิรูป

ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) ได้ส่งรายงานผลการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ เรื่อง การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ กรณีร่างพระราชบัญญัติโฆษณาประชาสัมพันธ์ภาครัฐ พ.ศ. .... ซึ่งคณะอนุกรรมการปฏิรูปการใช้งบประมาณภาครัฐในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ในคณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และคณะกรรมการปฏิรูปการสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) ได้ทำการศึกษาโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ ดังนี้

- ๑) รับทราบรายงานผลการพิจารณาดังกล่าวตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ
- ๒) ให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการ ดังนี้
  - แจ้งผลการพิจารณาของกระทรวงยุติธรรมให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำเสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศต่อไป

- แจ้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการร่วมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

หลังจากนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้มอบหมายให้ คณะอนุกรรมาธิการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไกในการปลูกฝังและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติโฆษณาประชาสัมพันธ์ภาครัฐ พ.ศ. .... (ฉบับสภาพิรูปแห่งชาตินำเสนอคณะรัฐมนตรี) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... (ฉบับลงประชามติ) และจากการเข้าพบหารือกับรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการขับเคลื่อนการปฏิรูปการโฆษณาประชาสัมพันธ์ภาครัฐ ซึ่งได้รับคำแนะนำในการขับเคลื่อนการโฆษณาประชาสัมพันธ์ว่า ควรจะดำเนินการในรูปของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งจะทำให้การประกาศใช้บังคับมีความรวดเร็ว ซึ่งหากยกร่างเป็นพระราชบัญญัติจะต้องใช้ระยะเวลายาวนาน สุดท้ายคณะอนุกรรมาธิการและเลขานุการเห็นว่าเป็นเรื่องที่ต้องรีบดำเนินการจึงได้ดำเนินการจัดทำเป็น “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....” โดยพิจารณาให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน คณะอนุกรรมาธิการฯ พิจารณาศึกษาได้มีการรับฟังและศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากอดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑) สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.)

นายประดิษฐ์ เรืองดิษฐ์

อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.)

๒) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

นายธิปไตย แสละวงค์

นักวิจัย

๓) สำนักงานประมาณ

(๑) นายเดชาภิววัฒน์ ณ สงขลา

รองผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

(๒) นางวิยดา โชติรัตน์ศิริ

ผู้อำนวยการสำนักจัดทำประมาณ
ด้านการบริหาร สำนักงานประมาณ

(๓) นายมนตรี เจริญฉัตรชัย

นิติกรชำนาญการพิเศษ

๔) กรมประชาสัมพันธ์

(๑) นายจรูญ ไชยศร

รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

(๒) นายชูชาติ เทศสีแดง

ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเครือข่าย
การประชาสัมพันธ์

(๓) นายพศิน ชุตติคุณพงษ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

(๔) นางสาววิภาวดี ทิมทอง

นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ

(๕) นายอนุชา นาคฤทธิ

นักสื่อสารมวลชนชำนาญการ

(๖) นายเจษฎา ชาลีมี

นักสื่อสารมวลชนปฏิบัติการ

(๗) นายรัตนพล รอดมณี

นักสื่อสารมวลชน

๕) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑) นางกอบเพชร หาญพัฒน์พานิชย์

ผู้อำนวยการกองกลาง

(๒) นางสาวสุวรรณา เกษมพรมณี

นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ

(๓) นายสมชาย คนตรง

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา การแก้ไขปัญหาการบริหารการประชาสัมพันธ์ ในภาครัฐทั้งการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า ไม่มีประสิทธิภาพหรือเข้าข่ายการทุจริต การแทรกแซงสื่อ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนด้วยการให้มีกฎหมายเฉพาะขึ้น ซึ่งคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ในด้านการประชาสัมพันธ์ของชาติโดยรวม สรุปผลการศึกษาและมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเท็จจริงในปัจจุบัน

ในปัจจุบันการประชาสัมพันธ์ภาครัฐมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นกฎหมายของฝ่ายบริหารที่รองรับงานประชาสัมพันธ์ของชาติ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ (กปช.) เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อน ซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินหกคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ เป็นกรรมการ และเลขาธิการ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ที่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์มอบหมาย และผู้อำนวยการสำนัก ในกรมประชาสัมพันธ์ที่อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์มอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับ

๑) เสนอนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ รวมทั้ง เสนอแนะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ของชาติ แผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และต้องกำหนดหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามแผนด้วย

๒) เสนอแนะ และให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐตาม (๑) และประสานการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ

๓) แนะนำ และให้ความเห็นด้านการบริหารงานสื่อแก่หน่วยงานสื่อมวลชนภาครัฐเพื่อให้สอดคล้องและบรรลุเป้าหมายตามนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ

๔) ประสานการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน เพื่อให้สอดคล้องและบรรลุเป้าหมายตามนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ

๕) ประเมินสถานการณ์ที่อาจมีผลกระทบต่อประเทศชาติและกำหนดมาตรการประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์

๖) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๗) สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการอบรม การประชุม หรือสัมมนา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ อันถูกต้อง และประสานงานในการปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

๘) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี

๙) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

โดยกรมประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นส่วนราชการระดับกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบทางวิชาการและธุรการของ กปช. รวมทั้ง ศึกษาวิเคราะห์นโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ประสานงาน ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยส่งเสริม และสนับสนุนการจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานของรัฐเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานของรัฐเสนอ กปช. จัดฝึกอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนาวิชาชีพ และสร้างความเข้าใจอันถูกต้องเพื่อเป็นประโยชน์ในการประสานงาน ตลอดจนดำเนินการตามที่ กปช. มอบหมาย

อีกทั้ง ยังได้กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือส่วนราชการที่ไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการดังกล่าว เป็นอธิบดีหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นอธิบดี ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- เสนอแผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติต่อ กปช.
- ติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานเพื่อนำผลการดำเนินการไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
- รายงานผลการดำเนินการตามแผนการดำเนินงานการประชาสัมพันธ์แห่งชาติประจำปีของหน่วยงานต่อ กปช.
- ร่วมมือและประสานงานกับ กปช. รวมทั้ง สนับสนุนด้านงบประมาณแก่ กปช. เพื่อการปฏิบัติงานตามแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ

ดังนั้น จึงเห็นว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวค่อนข้างจะมีความครอบคลุมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ โดยเฉพาะการกำหนดให้มีแผนประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ในลักษณะของแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งแผนปัจจุบันเป็นแผนประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) มียุทธศาสตร์หลัก ๔ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

- ๑) ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์สร้างความปรองดองของคนในชาติ
- ๒) ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์นโยบายแห่งรัฐ
- ๓) ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ในภาวะวิกฤติ
- ๔) ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศสู่ประชาคมโลก

การดำเนินการต่อปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และความไม่มีธรรมาภิบาลในการใช้จ่ายงบประมาณ

จากการให้ข้อมูลของผู้แทนสำนักงบประมาณ พบว่า การจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐได้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณส่งมายังสำนักงบประมาณ เพื่อพิจารณาว่า มีความคุ้มค่ากับงบประมาณที่เสนอขอมาหรือไม่ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. .... จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฝึกอบรมสัมมนาประชาสัมพันธ์ ค่าจ้างเหมาบริการ ค่าจ้างที่ปรึกษา การวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี ค่าเช่า ค่าใช้จ่ายการเดินทางไปต่างประเทศ งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน งบจ่ายอื่น กองทุนและเงินหมุนเวียน เพื่อพิจารณาแผนงานโครงการและงบประมาณโดยละเอียดอีกครั้ง สำนักงบประมาณจะพิจารณาเฉพาะงบประมาณปกติจะไม่สามารถพิจารณาในส่วนของเงินนอกงบประมาณ เป็นเงินทั้งปวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ และราชการบริหารส่วนท้องถิ่นได้ นอกจากเงินงบประมาณรายจ่าย เงินรายได้แผ่นดิน เงินเบิกเกินส่งคืน และเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืน ซึ่งสำนักงบประมาณดำเนินการได้เพียงขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลเท่านั้น เช่น เงินที่อยู่ในกองทุนต่าง ๆ บริษัทเอกชนที่อยู่ในการกำกับดูแลของส่วนราชการ กอปรกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงบประมาณจะเป็นผู้วิเคราะห์และเสนอแนะในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติ ส่วนการบริหารงบประมาณหลังการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นอำนาจโดยตรงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หากพบความผิดปกติในการใช้จ่ายเงิน เช่น การใช้จ่ายที่ไม่คุ้มค่าหรือไม่มีประสิทธิภาพก็ขอที่จะขอให้มีการชี้แจงและระงับโครงการ หรือมีการเรียกเงินคืนตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาถึงสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น และเห็นว่าควรเสนอให้จัดทำเป็น “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....” โดยมีข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

๑) แนวทางแก้ไขการแทรกแซงสื่อเพื่อควบคุมสื่อมวลชนให้เอื้อประโยชน์ให้กับข้าราชการการเมือง พรรคการเมือง ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐ ควรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ และสำนักงานฯ ในการเฝ้าระวังและตรวจสอบหากมีการพบเห็นการกระทำหรือมีข้อร้องเรียนจากประชาชนหรือกลุ่ม องค์กรภาคประชาสังคม ในกรณีดังต่อไปนี้

๑.๑) การใช้อิทธิพลผ่านเครือข่ายทางรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานภาครัฐให้ถอนโฆษณาที่ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยชอบ เพื่อให้สื่อกระทำการหรือดเว้นกระทำการเพื่อประโยชน์ส่วนตน อันจะส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของสื่ออื่น ๆ

๑.๒) การสั่งการให้หน่วยงานภาครัฐ เข้าทำการตรวจสอบทรัพย์สินของสื่อ เพื่อเป็นการข่มขู่คุกคาม

๑.๓) การใช้อำนาจบริหารกดดันผู้บริหารสถานีวิทยุโทรทัศน์หรือวิทยุกระจายเสียงให้มีการแก้ไขปรับปรุงผังรายการ ถอดรายการหรือการยกเลิกสัญญาอันไม่เป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการ

๑.๔) การจู่โจม หรือการใช้ระบบอุปถัมภ์ อาทิจ การให้สิทธิพิเศษในการจัดรายการ

๒) แนวทางแก้ไขปัญหาการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of interests) ควรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงานในการเฝ้าระวังและตรวจสอบหากมีการพบเห็นการกระทำหรือมีข้อร้องเรียนจากประชาชนหรือกลุ่ม องค์กรภาคประชาสังคม ในกรณีดังต่อไปนี้

๒.๑) การไม่ใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ที่ไม่จำเป็น เนื่องจากลักษณะงานเช่นนั้นเป็นภารกิจโดยตรงของหน่วยงานอยู่แล้ว เช่น การจัดประชุมของหน่วยงาน

๒.๒) ต้องไม่มีข้อความหรือภาพหรือเสียงของผู้บริหารของหน่วยงานในภาครัฐ นักการเมืองหรือข้าราชการการเมือง รวมทั้งต้องไม่มีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกัพรรคการเมือง ที่อาจก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบทางการเมือง หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อน

ดังนั้น จึงต้องเพิ่มเติมให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ในกรณีที่การประชาสัมพันธ์ในภาครัฐมีลักษณะของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๐ เป็น (๕) ดังนี้

“(๕) เป็นหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ หรือผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานราชการในกำกับ องค์กรมหาชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนในการจัดสรร และการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการประชาสัมพันธ์โดยตรงหรือแอบแฝงไม่ว่าจะเป็นภาพหรือเสียง หรือทั้งภาพและเสียงเพื่อให้ตนเอง ผู้ใด หรือพรรคการเมืองใดได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายงบประมาณหรือเงินแผ่นดิน อันอาจส่งผลกระทบต่อรายได้เปรียบเสียเปรียบในการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองในอนาคต”

๓) แนวทางแก้ไขพฤติกรรมกรรมการทุจริตคอร์รัปชันจากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ซึ่งทำให้รัฐต้องสูญเสียและสิ้นเปลืองทรัพยากร ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๓.๑) สำนักงบประมาณ

การพิจารณาการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการขอเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณจากแผนงาน โครงการอื่นมาเป็นการประชาสัมพันธ์ โดยให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานราชการในกำกับ องค์การมหาชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำรายละเอียดของแผนปฏิบัติการ โครงการด้านการประชาสัมพันธ์ หรือโครงการอื่นที่มีงานประชาสัมพันธ์รวมอยู่ด้วย และจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อการประชาสัมพันธ์ หรือที่มีการประชาสัมพันธ์เป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการอื่นใด จะต้องระบุว่าจะจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน หรือมีเงินนอกงบประมาณ หรือเงินกู้ ใช้จ่ายรวมอยู่ด้วย

(๒) ในการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อการประชาสัมพันธ์ หรือที่ม้งานประชาสัมพันธ์รวมอยู่ด้วยเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยจะต้องมีสาระสำคัญประกอบด้วย

(๒.๑) เหตุผลและความจำเป็นของการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์

(๒.๒) จำแนกกิจกรรมทั้งหมดของวงเงินงบประมาณว่าเป็นค่าใช้จ่ายทางการจัดกิจกรรมรณรงค์ การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ในสัดส่วนเท่าใด

(๒.๓) การประเมินความคุ้มค่าในการจัดกิจกรรมรณรงค์ หรือการโฆษณา หรือการประชาสัมพันธ์

(๒.๔) เป็นงานที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐสามารถจัดทำเอง หรือต้องจัดซื้อจัดจ้างจากภายนอก

(๒.๕) ต้องมีราคากลางหรือราคาอ้างอิง

(๒.๖) วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

(๒.๗) ระยะเวลาในการดำเนินการ

(๒.๘) การวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งทางด้านผลผลิตและผลลัพธ์อย่างชัดเจน

๓.๒) กรมบัญชีกลาง

การจัดซื้อเวลาออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีวิทยุโทรทัศน์ การจ้างจัดกิจกรรมรณรงค์ (Event) หรือการจ้างจัดทำสื่อ (Media plan) หรือการซื้อเวลาออกอากาศในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

(๑) การกำหนดขอบเขตลักษณะของงาน (TOR : Term of Reference) ในการจัดกิจกรรมรณรงค์ หรือการโฆษณา หรือการประชาสัมพันธ์แล้วแต่กรณีจะต้องไม่เอื้อต่อผู้ประกอบการรายใด หรือมีการเลือกปฏิบัติ หรือกีดกันผู้ประกอบการรายใด

(๒) กรมบัญชีกลางต้องจัดให้มีราคากลางหรือราคาอ้างอิงเพื่อใช้ในการจัดซื้อจัดจ้าง (โดยใช้การเปรียบเทียบราคาในการจัดซื้อจัดจ้างมากำหนด)

(๓) กำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการเฉพาะด้านนั้น ๆ จากภายในหน่วยงานหรือหน่วยงานภายนอกก็ได้ อย่างน้อย ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมดเป็นกรรมการดำเนินการในทุกขั้นตอน หรือจะให้ผู้ที่ปรึกษาจากสมาคม หรือองค์กรวิชาชีพด้านสื่อประชาสัมพันธ์ก็ได้

(๔) กำหนดให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างจากผู้เสนอราคาที่คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ ดำเนินการจัดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์ การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ ที่มีการประกาศเจตนารมณ์แนวร่วมปฏิบัติการต่อต้านคอร์รัปชัน (CAC) เท่านั้น

๓.๓) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(๑) กำหนดรูปแบบและรายการรายละเอียดของการจัดทำรายงานตามที่ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... (ฉบับผ่านการออกเสียงประชามติ) บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕

(๒) กำหนดระยะเวลาในการรายงานของหน่วยปฏิบัติ จะต้องรายงานภายใน ๓๐ วันนับแต่ได้มีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือแล้วเสร็จ และรายงานผลการประชาสัมพันธ์ภายในสามสิบวัน เมื่อมีการส่งมอบงานจ้างงวดสุดท้ายและคณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจการจ้างแล้วเสร็จ

(๓) เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการดำเนินการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ใดจะไม่เป็นไปโดยสุจริต ไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล หรืออาจทำให้รัฐเสียประโยชน์ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มีอำนาจสั่งให้หน่วยปฏิบัตินั้นชี้แจงแสดงเหตุผล หากไม่อาจแสดงให้เห็นความสุจริต หรือมีประโยชน์คุ้มค่า หรือมีผลสัมฤทธิ์ที่เอื้อต่อการสร้างการรับรู้ของประชาชน ให้มีอำนาจสั่งระงับโครงการได้

(๔) จะต้องมีการประเมินความคุ้มค่าของการดำเนินการว่ามีความสอดคล้อง หรือได้รับผลสัมฤทธิ์มากน้อยแค่ไหนเพียงใด หรือมีประสิทธิภาพเท่ากับที่เสนอขอตั้งงบประมาณไว้หรือไม่ กรณีที่มีการรายงานเฉพาะผลผลิตให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพและไม่คุ้มค่า

(๕) ประกาศผลการตรวจสอบให้สาธารณะทราบทั้งการปิดประกาศไว้ที่หน่วยปฏิบัติและทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

หมายเหตุ

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐๐ บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๑๐๐ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับ หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือนิติกรรมซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือ ทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาใน ลักษณะดังกล่าว

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือ ลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของ ผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้น อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น”

๒. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. .... มาตรา ๓๕ บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๓๕ บุคคลซึ่งประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารหรือการแสดงความคิดเห็นตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

การส่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้

การให้นำข่าวสารหรือข้อความใด ๆ ที่ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนจัดทำขึ้น ไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม

เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การให้เงินหรือทรัพย์สินอื่นเพื่ออุดหนุนกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นของเอกชน รัฐจะกระทำมิได้ หน่วยงานของรัฐที่ใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้สื่อมวลชน ไม่ว่าจะเพื่อประโยชน์ในการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ หรือเพื่อการอื่นใดในทำนองเดียวกัน ต้องเปิดเผยรายละเอียดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทราบตามระยะเวลาที่กำหนด และประกาศให้ประชาชนทราบด้วย

เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชนย่อมมีเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง แต่ให้คำนึงถึงวัตถุประสงค์และภารกิจของหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ด้วย

๔. ข้อเสนอแนะ

เสนอให้จัดทำ “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....” (ตามภาคผนวก ๑)

๕. กำหนดเวลาการปฏิรูป

- **ระยะที่ ๑** จัดส่งรายงานร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....” ไปยังคณะรัฐมนตรี ภายในระยะเวลา ๗ วัน นับแต่วันที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมีมติ

- **ระยะที่ ๒** เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....” จากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศแห่งชาติ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

- **ระยะที่ ๓** ต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส ภายในระยะเวลา ๙๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อดำเนินการต่าง ๆ ตามที่ระเบียบกำหนด

๖. แหล่งที่มาของงบประมาณ

งบประมาณของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- สำนักงานงบประมาณ
- กรมบัญชีกลาง
- กรมประชาสัมพันธ์
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะกรรมการฯ จึงขอเสนอรายงาน เรื่อง “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....” เพื่อให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้โปรดพิจารณา หากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบด้วยขอได้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายวสันต์ ภัยหลีกถี้)

เลขานุการกรรมการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร
การประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส
พ.ศ. ....

(ร่าง)
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส
พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรกำกับดูแล ตรวจสอบและติดตามการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ภาครัฐเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ หรือไม่นำไปสู่การแทรกแซงสื่อทั้งทางตรงและทางอ้อม และต้องไม่เป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือการจูงใจให้มีการประชาสัมพันธ์ด้วยข้อความ ถ้อยคำ ภาพ หรือเสียงที่เป็นประโยชน์ส่วนตนของนักการเมือง ข้าราชการการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส

“การประชาสัมพันธ์” หมายความว่า การจัดกิจกรรมรณรงค์ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสารมวลชน สื่อประเภทต่าง ๆ และสื่อสังคมออนไลน์

“ภาครัฐ” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรในกำกับของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส

“การแทรกแซงสื่อ” หมายความว่า การใช้อำนาจรัฐหรือการใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน หรือเงินนอกงบประมาณ ในการโน้มน้าว ครอบงำ หรือทำให้สื่อไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หรือบทบาทที่ควรจะเป็นตามวิชาชีพสื่อมวลชน

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส เรียกโดยย่อว่า “กบป.” ประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรี	
ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์	เป็นกรรมการ
(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	เป็นกรรมการ
(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์	เป็นกรรมการ
(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการตลาด	เป็นกรรมการ
(๖) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการโฆษณา	เป็นกรรมการ
(๗) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๘) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	เป็นกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมบัญชีกลาง	เป็นกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	เป็นกรรมการ
(๑๑) เลขาธิการคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
(๑๒) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นเลขานุการ
(๑๓) ข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และมาตรการในการกำกับและติดตามการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความโปร่งใส
- (๒) ส่งเสริมให้มีการบูรณาการการจัดทำค่าของงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์และแผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์แห่งชาติ
- (๓) ให้ข้อสังเกตในการดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณและวินิจฉัยสั่งการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน และโครงการสำคัญในการประชาสัมพันธ์ที่พบว่าไม่มีธรรมาภิบาล มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือมีการทุจริตจากการใช้จ่ายงบประมาณ
- (๔) ออกประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งให้หน่วยงานในภาครัฐดำเนินการ ยกเลิกหรือหยุดดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งในการประชาสัมพันธ์ที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการโดยตรง หรือโดยอ้อม หรือสั่งให้มีการชี้แจงแสดงเหตุผล หรือรายงานข้อเท็จจริงได้ตามความจำเป็น

- (๕) รายงานผลการดำเนินการ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐต่อคณะรัฐมนตรี
- (๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้
- (๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๗ เมื่อมีกรณีที่ต้องคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สำนักงานประกาศรับสมัครบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับหรือเมื่อมีเหตุทำให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องพ้นจากตำแหน่ง โดยผู้สมัครต้องยื่นใบสมัครตามแบบที่สำนักงานกำหนด และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการรับสมัครและผู้สมัครไม่ครบจำนวนตามข้อ ๕ ให้สำนักงานทาบทามบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ครบจำนวนตามข้อ ๕ ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันสิ้นสุดการรับสมัครให้สำนักงานตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร หรือผู้ได้รับการทาบทาม และจัดทำบัญชีรายชื่อของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการทาบทาม พร้อมทั้งปิดประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าว ณ สำนักงาน แล้วให้สำนักงานส่งบัญชีรายชื่อทั้งหมดให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาคัดเลือกเพื่อแต่งตั้ง

ข้อ ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ใน กบป. ตามข้อ ๕ ต้อง

(ก) มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๒) มีสัญชาติไทย
- (๓) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์
- (๔) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้

ความสามารถ ความเชี่ยวชาญด้านการประชาสัมพันธ์ที่มีผลงานอย่างชัดเจน เป็นที่ยอมรับ มีความเป็นมืออาชีพ และมีประสบการณ์ในด้านใดด้านหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๔.๑) ด้านวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
- (๔.๒) ด้านการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๔.๓) ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์
- (๔.๔) ด้านการตลาด
- (๔.๕) ด้านการโฆษณา

(ข) ไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) วิกจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๒) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๓) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๕) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๖) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันที่ยื่นใบสมัครหรือได้รับการทาบทาม เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่
- (๘) เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการจากหน่วยงานในภาครัฐ

เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๐) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๑๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

(๑๒) เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๑๓) เป็นผู้ที่มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์

(๑๔) เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกหรือผู้ที่ได้รับการทาบทามต้องแสดงเอกสารหลักฐานซึ่งแสดงว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม พร้อมทั้งรับรองความถูกต้องและความมีอยู่จริงตามข้อความในใบสมัคร กรณีที่ข้อความใดไม่เป็นจริงให้ถือว่าเป็นการแจ้งความเท็จต่อเจ้าหน้าที่

ข้อ ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่งหากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับตำแหน่งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ข้อ ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๘

(๔) มีอายุครบ ๗๕ ปีบริบูรณ์

(๕) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติว่ากรรมการ กบป. กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ หรือร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๖) คณะกรรมการมีมติสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

ในกรณีมีปัญหาว่ากรรมการ กบป. ผู้ใดต้องพ้นจากตำแหน่งตาม (๖) หรือไม่ ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัย

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เหลืออยู่ไม่ถึงสามคน

ข้อ ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการว่าด้วยการประชุม โดยการประชุมอาจกระทำได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ ข้อบังคับการประชุมของคณะกรรมการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการมีอำนาจขอให้หน่วยงานในภาครัฐแสดงความ
คิดเห็นหรือจัดส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานได้รับเชิญประชุมตามกฎหมาย
ว่าด้วยเชิญประชุมกรรมการ โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๕ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส
เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ
โดยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับ

(๑) สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ

(๒) จัดทำแผนพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อทำหน้าที่
ในการกำกับดูแลและสนับสนุนงานด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและ
มีประสิทธิภาพ

(๓) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติ
การประชาสัมพันธ์ของภาครัฐที่มีธรรมาภิบาล ความโปร่งใส ใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า และมี
ประสิทธิภาพ

(๔) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานในภาครัฐ เกี่ยวกับการบูรณาการงบประมาณ
แผนงาน และโครงการปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส

(๕) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์
ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส

(๖) การจัดทำรายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและสำนักงานเสนอคณะรัฐมนตรี

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในระเบียบนี้ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหาร
การประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส โดยต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มี
การประชุมครั้งแรก และประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) ข้อความที่แสดงว่าดำเนินการโดยใช้จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือเงินนอก
งบประมาณ หรือเงินกู้

(๒) เป็นภารกิจหรือการดำเนินงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในภาครัฐ

(๓) เป็นการรณรงค์ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์เฉพาะในเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ
หน่วยงานในภาครัฐที่เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชน การคุ้มครองหรือรักษาความสงบเรียบร้อย
ศีลธรรมอันดี หรือสุขอนามัยของประชาชน ความคับหน้าตลอดจนปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินการ
ตามนโยบายโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ การส่งเสริมภาพลักษณ์และค่านิยมที่ดี และการสร้างความเชื่อมั่น
ด้านต่าง ๆ ของประเทศ

(๔) ไม่มีข้อความหรือภาพหรือเสียงของผู้บริหารของหน่วยงานในภาครัฐ นักการเมืองหรือข้าราชการการเมือง รวมทั้งต้องไม่มีเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองที่อาจก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบทางการเมือง หรือมีการขัดกันแห่งผลประโยชน์

ความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่การโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือการรณรงค์เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์และค่านิยมที่ดี และการสร้างความเชื่อมั่นด้านต่าง ๆ ของประเทศ ในสื่อสารมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ หรือสื่ออื่นใดทั้งภายในประเทศและในต่างประเทศ

ข้อ ๑๗ หน่วยงานในภาครัฐต้องบริหารการประชาสัมพันธ์ ด้วยความโปร่งใส มีความพร้อมที่จะรับผิดชอบและถูกตรวจสอบได้ ภายใต้หลักธรรมาภิบาลและไม่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต

ข้อ ๑๘ ให้หน่วยงานในภาครัฐมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนปฏิบัติการจัดกิจกรรมเพื่อการรณรงค์ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

(๒) จัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส และมีความคุ้มค่า

(๓) ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการประชาสัมพันธ์ต่อคณะกรรมการ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานในภาครัฐมีการศึกษา วิเคราะห์ และสร้างสรรค์งานนวัตกรรมทางการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารองค์กรภาครัฐให้มีประสิทธิภาพต่อการสร้างการรับรู้ นโยบายภารกิจและบริการสาธารณะให้กับประชาชน

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๑๙ ภายใต้บังคับข้อ ๑๘ การจัดทำแผนปฏิบัติการและคำของบประมาณการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในภาครัฐ จะต้องเป็นแผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่หรือภารกิจหลักของหน่วยงาน แผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ โดยมีการควบคุมตรวจสอบให้เกิดความโปร่งใส คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๒๐ ในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีในแผนปฏิบัติการ โครงการด้านการประชาสัมพันธ์ หรือโครงการอื่นที่มีงานประชาสัมพันธ์รวมอยู่ด้วย ให้หน่วยงานในภาครัฐดำเนินการดังนี้

(๑) จัดทำรายละเอียดของแผนปฏิบัติการ โครงการด้านการประชาสัมพันธ์ หรือโครงการอื่นที่มีงานประชาสัมพันธ์รวมอยู่ด้วย และจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อการประชาสัมพันธ์ หรือที่มีการประชาสัมพันธ์เป็นกิจกรรมหนึ่งในโครงการอื่นใด จะต้องระบุว่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน หรือมีเงินนอกงบประมาณ หรือเงินกู้ ใช้จ่ายรวมอยู่ด้วย

(๒) ในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อการประชาสัมพันธ์ หรือที่มีงานประชาสัมพันธ์รวมอยู่ด้วยเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยจะต้องมีสาระสำคัญประกอบด้วย

(๒.๑) เหตุผลและความจำเป็นของการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์

(๒.๒) จำแนกกิจกรรมทั้งหมดของวงเงินงบประมาณว่าเป็นค่าใช้จ่ายทางการจัดกิจกรรมรณรงค์ การโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ในสัดส่วนเท่าใด

(๒.๓) แนวทางและวิธีการประเมินความคุ้มค่าในการจัดกิจกรรมรณรงค์ หรือการโฆษณา หรือการประชาสัมพันธ์

(๒.๔) เป็นงานที่หน่วยงานในภาครัฐสามารถจัดทำเอง หรือต้องจัดซื้อจัดจ้างจากภายนอก

(๒.๕) ต้องมีราคากลางหรือราคาอ้างอิง

(๒.๖) วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

(๒.๗) ระยะเวลาในการดำเนินการ

(๒.๘) แนวทางและวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทั้งทางด้านผลผลิตและผลลัพธ์

หมวด ๓

การกำกับและติดตามการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐ

ข้อ ๒๑ ให้หน่วยงานในภาครัฐจัดส่งผลการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติมให้กับคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายประจำปีเพิ่มเติมมีผลบังคับใช้

ในกรณีที่มีการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณ หรือการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงเงินเหลือจ่ายจากการดำเนินงานหรือจากการจัดซื้อจัดจ้างให้หน่วยงานในภาครัฐต้องดำเนินการจัดส่งผลการโอนหรือเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไปให้คณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่โอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการ

ข้อ ๒๒ ให้หน่วยงานในภาครัฐจัดส่งผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตามที่มีการใช้จ่ายงบประมาณตามที่ได้รับการจัดสรรตามข้อ ๒๑ ที่ได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้กับคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการส่งมอบงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างทำการตรวจรับงานเรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๒๓ ให้หน่วยงานในภาครัฐที่จัดให้มีการบริหารการประชาสัมพันธ์ตามระเบียบนี้ต้องเปิดเผยข้อมูลการบริหารการประชาสัมพันธ์ไว้ในระบบดิจิทัลของหน่วยงานนั้น ๆ ภายในสามวันทำการนับแต่วันที่เริ่มดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการบริหารการประชาสัมพันธ์ที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วตลอดทั้งปีเผยแพร่ทั้งในรูปของเอกสาร และในระบบดิจิทัลภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ข้อ ๒๔ ข้อมูลที่หน่วยงานในภาครัฐต้องเปิดเผยตามข้อ ๒๓ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) จำนวนเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ หรือเงินกู้ที่ใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์เป็นรายแผนงาน หรือโครงการ

(๒) สำเนาสัญญาจัดซื้อจัดจ้างงานรณรงค์เผยแพร่ หรืองานโฆษณา หรืองานประชาสัมพันธ์

(๓) ผลสัมฤทธิ์ของกิจกรรมการรณรงค์ การโฆษณา หรือการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งระบุผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อการประชาสัมพันธ์

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่า การดำเนินการใดไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติที่ กบป. กำหนด หรืออาจมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล ให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบโดยเร็ว

ข้อ ๒๖ ให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยการดำเนินการของหน่วยงานในภาครัฐที่สำนักงานตรวจสอบพบว่าอาจมีการกระทำที่เข้าข่ายการทุจริต หรือกรณีมีข้อร้องเรียน หรือคณะกรรมการพบเห็นเอง โดยต้องให้หน่วยงานในภาครัฐได้มีโอกาสชี้แจงแสดงเหตุผลก่อนพิจารณาวินิจฉัย

การวินิจฉัยของคณะกรรมการอาจเป็นการสั่งการให้หน่วยงานในภาครัฐมีการปฏิบัติใดเพิ่มเติม หรือยับยั้งการปฏิบัติการใด ๆ ที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือเป็นการแทรกแซงสื่อ หรือการใช้จ่ายงบประมาณที่เข้าข่ายการทุจริต ไม่คุ้มค่าหรือขาดประสิทธิภาพ

กรณีเป็นการกระทำที่เข้าข่ายการทุจริต หรือเป็นขัดกันแห่งผลประโยชน์ให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบการทุจริตแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

กรณีเป็นการแทรกแซงสื่อโดยให้ หรือสนับสนุนทางการเงิน อาทิ การลงโฆษณา หรือการมีสัญญาซื้อหรือสัญญาจ้างให้คณะกรรมการสั่งให้หน่วยงานในภาครัฐมีการพิจารณาทบทวน เพื่อยกเลิกเพิกถอน ในกรณีเป็นการใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบ ให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อหัวหน้าหน่วยงานในภาครัฐรับผิดชอบเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยและอาจเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งโยกย้ายหรือพักการปฏิบัติงานผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานในภาครัฐนั้น

กรณีเป็นการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า หรือไม่มีประสิทธิภาพให้คณะกรรมการส่งเรื่องให้สำนักงานประมาณพิจารณาเพื่อประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อระงับ ยับยั้งเรื่องดังกล่าวโดยทันที หรืออาจปรับลดหรือเปลี่ยนแปลงลักษณะของโครงการใหม่ในงบประมาณถัดไปแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๗ การไม่จัดส่งรายงานหรือส่งรายงานล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๒๑ และข้อ ๒๒ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒๓ ให้สำนักงานแจ้งเตือนภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นสุดระยะเวลาดังกล่าว หากการแจ้งเตือนไม่เป็นผล ให้รายงานให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการให้หัวหน้าหน่วยงานในภาครัฐพิจารณาลงโทษทางวินัยตามควรแก่กรณีต่อไป

หมวด ๔

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๘ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดหาบุคลากร วัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ การปฏิบัติงานที่ทันสมัยและเหมาะสมกับภารกิจในการกำกับและติดตามการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐ รวมทั้งจัดตั้งงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการกำกับและติดตามการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐของคณะกรรมการ อย่างเพียงพอ

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ข รายงาน

- ๑) คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๒) คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไก
ในการปลูกฝังและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑) คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	ประธานกรรมการ
๒. พลเรือเอก พระจุนด์ิ ตามประทีป	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายประมนต์ สุธีวงศ์	ที่ปรึกษากรรมการ
๕. นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	กรรมการ
๖. นางกอบกุล อากาศ ณ อยุธยา	กรรมการ
๗. พันเอก กฤษณะ วโรภาช	กรรมการ
๘. นายกษิต ภิรมย์	กรรมการ
๙. พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	กรรมการ
๑๐. นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ	กรรมการ
๑๑. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	กรรมการ
๑๒. พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	กรรมการ
๑๓. พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	กรรมการ
๑๔. นายธวัชชัย ไทยเขียว	กรรมการ
๑๕. พลเอก นคร สุขประเสริฐ	กรรมการ
๑๖. นายประภาศ คงเอียด	กรรมการ
๑๗. พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	กรรมการ
๑๘. พลเอก เขาวदनัย ภูเจริญยศ	กรรมการ
๑๙. นายอนุสิษฐ คุณากร	กรรมการ
๒๐. นายวสันต์ ภัยหลีกลี้	เลขานุการกรรมการ

๒) คณะอนุกรรมการศึกษา เสนอแนะมาตรการและกลไก
ในการปลูกฝังและป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑. นายอนุศิษฐ์ คุณากร	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายกษิต ภิรมย์	รองประธานอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	รองประธานอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางสาว กวีณา กิจกำแหง	อนุกรรมการ
๕. พันโท กรทิพย์ ดาโรจน์	อนุกรรมการ
๖. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	อนุกรรมการ
๗. นายทศพร รัตนาศิทธิพิทย์	อนุกรรมการ
๘. พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	อนุกรรมการ
๙. นายพรชาติ บุณนาค	อนุกรรมการ
๑๐. นายมานะ นิมิตรมงคล	อนุกรรมการ
๑๑. พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	อนุกรรมการ
๑๒. พลเอก เขาวदनัย ภู่เจริญยศ	อนุกรรมการ
๑๓. นายวิวัฒน์ชัย กุลมาตย์	อนุกรรมการ
๑๔. นายอุทิศ ขาวเชียร	อนุกรรมการ
๑๕. นายสมชาติ เจศรีชัย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๖. นางสาวกนกกาญจน์ อนุแก่นทราย	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๗. นายกมลธรรม วาสบุญมา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๘. นายกิตติเดช ฉันทังกุล	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๙. นายเฉลิม วัชรถานนท์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๐. นางสาวชนันท์ สิงหเสม	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๑. นายธวัชชัย ไทยเขียว	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๒. นายประมนต์ สุธีวงศ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๓. นายประหยัด พวงจำปา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒๔. นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

ด่วนที่สุด

ที่ (สปท) ๓๘๙๒/๒๕๕๙

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เรื่อง “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....”

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	ประธานกรรมการ
๒. พลเรือเอก พระจุนทร ตามประทีป	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายประมนต์ สุธีวงศ์	ที่ปรึกษากรรมการ
๕. นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	โฆษกกรรมการ คนที่หนึ่ง
๖. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	โฆษกกรรมการ คนที่สอง
๗. พันเอก กฤษณะ วโรภาช	กรรมการ
๘. นายกษิต ภิรมย์	กรรมการ
๙. พลเอก จิระ โคมทพงศ์	กรรมการ
๑๐. นายชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ	กรรมการ
๑๑. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	กรรมการ
๑๒. พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	กรรมการ
๑๓. พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	กรรมการ
๑๔. นายรัชชัย ไทยเขียว	กรรมการ
๑๕. พลเอก นคร สุขประเสริฐ	กรรมการ
๑๖. นายประภาศ คงเอียด	กรรมการ
๑๗. พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	กรรมการ
๑๘. พลเอก เยาวदनัย ภูเจริญยศ	กรรมการ
๑๙. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	กรรมการ
๒๐. นายอนุสิษฐ คุณากร	กรรมการ
๒๑. นายวสันต์ ภัยหลิกสี	เลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบได้พิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง “(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐเพื่อความโปร่งใส พ.ศ. ....” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอสู่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ)

ประธานกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๗๑

ได้รับเรื่องแล้ว

กัญจน์ มณี

27 ก.ค. 59.

16.45 น. /ร่าง

สุนันทา/พิมพ์

๑๖ /ตรวจ